

ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

กาแฟเทพเสด็จ

ทะเบียนเลขที่ สช 60100091

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครอง
สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กาแฟเทพเสด็จ คำขอเลขที่ 58100119 ทะเบียน
เลขที่ สช 60100091 ซึ่งมีรายการทางทะเบียนตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน 9 มีนาคม 2558

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. 2560

น. ก.

(นายทศพล ทังสุบุตร)
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

กาแฟเทพเสด็จ

(1) เลขที่คำขอ	58100119	ทะเบียนเลขที่	สข 60100091
(2) วันที่ยื่นคำขอ	9 มีนาคม 2558	วันที่ขึ้นทะเบียน	9 มีนาคม 2558
(3) ผู้ขอขึ้นทะเบียน	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาแฟสดแม่ตอน ที่อยู่ 94/1 หมู่ที่ 4 ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่		
(4) รายการสินค้า	กาแฟสาร กาแฟคั่วเมล็ด กาแฟคั่วบด		

(5) คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

กาแฟเทพเสด็จ (Thepsadej Coffee) หมายถึง กาแฟอาราบิก้า สายพันธุ์คาติมอร์ คาทูรา และคาทุย ที่ปลูกในพื้นที่ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ บนความสูงระดับ 1,100 - 1,600 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ร่วมกับป่าไม้และสวนชา (เมี่ยง) มีกลิ่นหอมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์กาแฟ : พันธุ์อาราบิก้า (Arabica) สายพันธุ์คาติมอร์ คาทูรา และคาทุย

(2) ลักษณะทางกายภาพ

- กาแฟสาร (Green Bean) : มีสีเขียวอมเทา สีเขียวอมฟ้า มีขนาดเมล็ด 5.5 มิลลิเมตร ขึ้นไป มีเมล็ดที่ไม่สมบูรณ์ไม่เกินร้อยละ 13 และปริมาณความชื้นไม่เกินร้อยละ 13 โดยน้ำหนัก

- กาแฟคั่วเมล็ด (Roasted Coffee) : กาแฟสารที่ผ่านการคั่ว มีสีน้ำตาลอ่อน ไปจนถึงสีน้ำตาลเข้ม มีกลิ่นหอม

- กาแฟคั่วบด (Roasted Ground Coffee) : กาแฟคั่วเมล็ดที่บดจนเป็นผงหยาบหรือผงละเอียด มีสีน้ำตาลอ่อน ไปจนถึงสีน้ำตาลเข้ม รสชาติกลมกล่อม มีกลิ่นหอมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

- รสชาติ : กลมกล่อม ละมุน มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว

(3) ลักษณะทางเคมี

- ปริมาณคาเฟอีน : ร้อยละ 1 - 1.2 โดยน้ำหนัก

กระบวนการผลิต

วัตถุดิบ

พันธุ์กาแฟ : กาแฟอาราบิก้า สายพันธุ์คาติมอร์ คาทูรา และคาทุย

การเพาะกล้า

- (1) เพาะต้นกล้าในกระบะสำหรับเพาะเมล็ด ใช้กระสอบคลุมกระบะและรดน้ำให้ชุ่มอย่างสม่ำเสมอ วันละ 2 ครั้ง (เช้า - เย็น)
- (2) เมื่อต้นกล้าอายุ 60 วัน หรือเริ่มเข้าระยะปักฝักแล้ว ทำการย้ายกล้า และเลี้ยงต้นกล้า ในโรงเรือน

การปลูก

- (1) เลือกต้นกล้าช่วงอายุที่พร้อมปลูกคือ 6 - 8 เดือน หรือมีใบจริง 4 - 6 คู่ใบ
- (2) ปลูกในหลุมปลูกขนาด 30 x 30 เซนติเมตร มีความลึก 30 เซนติเมตร ระยะปลูกระหว่างต้น 1.5 - 2 เมตร ในลักษณะการปลูกร่วมกับป่าไม้และสวนชาเมี่ยง บนความสูง 1,100 - 1,600 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง

การดูแลรักษา

- (1) กำจัดวัชพืชรอย่างสม่ำเสมอ บริเวณโคนต้น ก่อนการใส่ปุ๋ย
- (2) ในระยะที่ยังไม่ติดผล 1 - 3 ปีแรก ให้ใส่ปุ๋ยปีละ 2 - 3 ครั้ง อัตรา 100 - 200 กรัม/ต้น
- (3) ต้นที่ให้ผลผลิตแล้วควรให้ปุ๋ย 2 - 3 ครั้งต่อปี อัตรา 100 - 200 กรัม/ต้น ในช่วงระยะก่อนการออกดอก ระยะติดผล และระยะก่อนการเก็บเกี่ยว 1 - 2 เดือน เพื่อให้ผลผลิตเจริญเติบโตเต็มที่
- (4) คลุมโคนต้นด้วยเศษหญ้าหรือเศษใบไม้เพื่อรักษาความชื้นในช่วงแล้ง
- (5) สำรวจและหมั่นป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูกาแฟ

ขั้นตอนการผลิต

การเก็บเกี่ยวและการผลิตกาแฟกะลา (Parchment)

- (1) เลือกเก็บเฉพาะผลสุกเต็มที่ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ ของทุกปี โดยเก็บเฉพาะผลสุกสีแดงหรือสีเหลือง
- (2) ล้างและคัดแยกผลที่มีเมล็ดไม่สมบูรณ์ออก และทำการปอกเปลือกภายใน 24 ชั่วโมง หลังการเก็บเกี่ยว เพื่อป้องกันการเกิดกลิ่นเปรี้ยวจากการหมักของเมล็ดกาแฟที่เก็บไว้นานเกินไป
- (3) ชัดเมือกออกจากเมล็ดกาแฟและล้างด้วยน้ำสะอาด จนได้เมล็ดกาแฟที่สะอาด ก่อนนำไปตากจนแห้งและมีความชื้นที่เหมาะสม
- (4) เก็บและบรรจุกาแฟกะลาที่แห้ง ภายใต้อาคารที่โปร่ง และอากาศถ่ายเทได้สะดวก

การผลิตกาแฟสาร (Green Bean)

นำกาแฟกะลาไปสีด้วยเครื่องสีกาแฟและทำการคัดเลือกขนาดเมล็ด โดยกาแฟสารที่มีคุณภาพจะมีสีเขียวอมเทา หรือสีเขียวอมฟ้า ขนาดของเมล็ดไม่น้อยกว่า 5.5 มิลลิเมตร มีความชื้นไม่เกิน ร้อยละ 13

- เกรด A : ขนาดของเมล็ดตั้งแต่ 5.5 มิลลิเมตรขึ้นไป สีเขียวอมฟ้า มีเมล็ดเรียวยาวกว่ากาแฟที่ปลูกจากแหล่งอื่นไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีปริมาณเมล็ดแตกหัก ไม่สมบูรณ์ หรือมีขนาดเล็กกว่า 5.5 มิลลิเมตร ไม่เกินร้อยละ 13 เมล็ดเสียไม่เกินร้อยละ 1.5 และมีความชื้นไม่เกินร้อยละ 13

- เกรด X : ลักษณะและคุณภาพเหมือนเกรด A แต่สีแตกต่างออกไป มีสีเขียวอมฟ้าหรือมีสีน้ำตาลปนแดง

- เกรด Y : ลักษณะเมล็ดแตกหักหรือเมล็ดกลมเล็ก (Pea berries) มีสีเขียวอมฟ้า

การผลิตกาแฟคั่ว

นํากาแฟสารที่ได้คุณภาพมาคั่วด้วยเครื่องคั่วที่มีคุณภาพโดยผู้คั่วที่มีความชำนาญ โดยใช้อุณหภูมิไม่เกิน 250 องศาเซลเซียส จนได้กาแฟคั่วที่มีคุณภาพ รสชาติกลมกล่อม และมีกลิ่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของกาแฟเทพเสด็จ

การบรรจุหีบห่อ

- (1) บรรจุในภาชนะที่มีวาล์วระบายอากาศภายในออกและป้องกันอากาศจากภายนอกรั่วเข้าถุง
- (2) ระบุรายละเอียดบนสลากสินค้า ประกอบด้วยข้อความที่มีคำว่า “กาแฟเทพเสด็จ” และ/หรือ “Thepsadej Coffee” และ/หรือ “Café Thepsadej”
- (3) ระบุ วัน เดือน ปีที่ผลิตบรรจุ/วัน เดือน ปีที่หมดอายุ/ปริมาณที่บรรจุ
- (4) ระบุ ชื่อ ที่อยู่ ผู้ผลิต ที่ชัดเจน

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับเนินเขาล้อมรอบด้วยป่าไม้และเทือกเขาตอยลังกามีความสูงตั้งแต่ 600 - 2,000 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ซึ่งบริเวณที่เหมาะสมแก่การปลูกกาแฟมากที่สุดมีความสูงในระดับ 1,100 - 1,600 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง เพราะการปลูกกาแฟบนความสูงระดับนี้จะไม่เกิดน้ำแข็งเกาะที่เมล็ดกาแฟทำให้เมล็ดกาแฟสามารถสะสมอาหารได้อย่างเต็ม ด้วยการปลูกกาแฟในรูปแบบอนุรักษ์ป่าโดยปลูกร่วมกับป่าไม้และสวนชา (เมี่ยง) ประกอบกับความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางธรรมชาติ มีห้วยขุนตอน ห้วยน้ำตัน และห้วยหาญเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สะอาดไหลผ่านตลอดทั้งปี อีกทั้งยังสามารถพบเห็นไม้ก่อดได้หลากหลายสายพันธ์บนความสูงระดับนี้ที่ขึ้นปะปนกับต้นกาแฟเป็นจำนวนมาก อาทิเช่น ก่อตาหมู ก่อแป้น ก่อदान ก่อใบเสื่อม ก่อแดง ก่อดำ เป็นต้น ในช่วงที่ดอกกาแฟบานจะมีผึ้งที่บินไปบินมาเพื่อหาอาหารเป็นตัวช่วยถ่ายละอองเกสรให้กับดอกกาแฟและดอกไม้ป่าทำให้เกิดการถ่ายทอดลักษณะกลิ่นจากธรรมชาติ ส่งผลให้ความหอมของกาแฟมีกลิ่นหอมเฉพาะตัว รสชาติกลมกล่อม อันเป็นเอกลักษณ์ของกาแฟเทพเสด็จ จนได้กาแฟเทพเสด็จที่มีคุณภาพ

ประวัติความเป็นมา ในอดีตชาวบ้านประกอบอาชีพทำสวนเมี่ยง รับจ้างเก็บเมี่ยงและค้าขาย แต่การปลูกกาแฟนั้นเริ่มจุดเริ่มต้นในปี พ.ศ. 2524 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 9) ทรงเสด็จพระราชดำเนินตรวจเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ตำบลป่าเมี่ยง ทรงทราบถึงความเดือดร้อน ที่อาชีพทำสวนเมี่ยงของราษฎรตกต่ำลง ทรงมีพระเมตตาพระราชทานค่าใช้จ่ายสำหรับการสร้างศูนย์พัฒนาโครงการหลวงป่าเมี่ยง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์สาธิตและส่งเสริมการเพาะเห็ดหอมและปลูกกาแฟอาราบิก้า ซึ่งการปลูกกาแฟ ณ ที่แห่งนี้เป็นการปลูกกาแฟแบบอนุรักษ์ธรรมชาติโดยไม่ทำลายป่า เป็นการปลูกกาแฟร่วมกับป่าไม้และสวนชา (เมี่ยง) ทำให้กาแฟเป็นสินค้าที่สร้างรายได้หลักให้แก่ชุมชน ซึ่งพื้นที่บริเวณศูนย์พัฒนาโครงการหลวงป่าเมี่ยงนั้น แต่เดิมอยู่ภายใต้การปกครองของตำบลป่าเมี่ยง ภายหลังได้แยกตัวออกมาเป็นตำบลใหม่และใช้ชื่อตำบลว่า “ตำบลเทพเสด็จ” อันเนื่องมาจาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร ณ ที่แห่งนี้ถึงสองครั้ง จึงเป็นที่มาของชื่อกาแฟ “กาแฟเทพเสด็จ”

(7) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การผลิตกาแฟเทพเสด็จ ครอบคลุมพื้นที่ของตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ รายละเอียดตามแผนที่

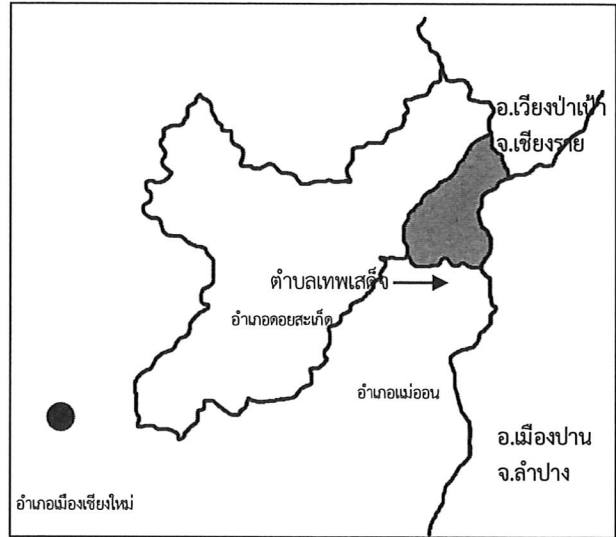
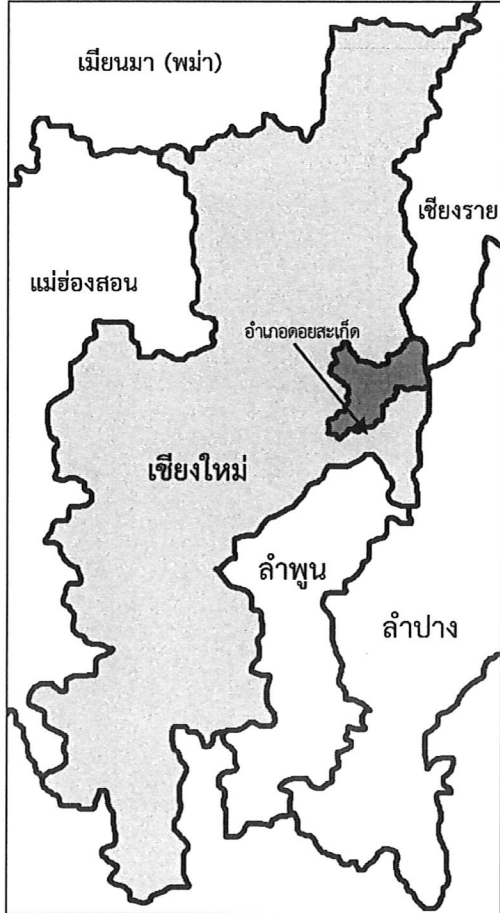
(8) เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) จัดให้มีระบบตรวจสอบและควบคุม ทั้งกระบวนการผลิต ในระดับผู้ผลิต และระดับจังหวัด
- (2) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กาแฟเทพเสด็จ
- (3) ผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน สำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์กาแฟ เทพเสด็จ

(9) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

- (1) กาแฟเทพเสด็จ ต้องผลิตในพื้นที่บริเวณตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ และผลิตตามกระบวนการผลิตข้างต้น
 - (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตกาแฟ เทพเสด็จ รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้
-

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์ กาแฟเทพเสด็จ

ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตพื้นที่การผลิตกาแฟเทพเสด็จ ครอบคลุมพื้นที่ของตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลแม่เจดีย์ใหม่ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลห้วยแก้ว อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่